

EVALUAREA NAȚIONALĂ

LA FINALUL CLASEI a IV-a

Anul școlar 2024-2025

Limba și literatura română

TEST

Județul/sectorul

Localitatea

Unitatea de învățământ

Numele și prenumele elevei/elevului

.....

Clasa a IV-a

ÎNȚELEPCIUNEA BĂTRÂNILOR

după o poveste orientală

A fost odată ca niciodată, într-o țară îndepărtată, un fecior plin de respect față de tatăl său. În acele timpuri străvechi, se spune că regele ar fi dat o lege care îi obliga pe copii să-i ducă în munți pe bătrânii lor părinți ce nu mai puteau munci și să-i părăsească acolo.

Tatăl feciorului ajunsese atât de bătrân, încât chiar nu mai putea munci. Sosise așadar timpul abandonării lui, conform legii. Într-o zi de toamnă, în zori, feciorul îl luă în spate și porni cu el pe cărarea care ducea spre inima munților. În timp ce el își căra părintele în spate, înțeleptul tată rupea crengi din copacii întâlniți în cale și le arunca ba aici, ba acolo, ca nu cumva iubitul său fiu să rătăcească drumul la întoarcere.

Ajunși în inima muntelui din apropierea satului lor, într-o poieniță, fiul strânse o grămadă mare de frunze uscate sub un stejar, așternu o pătură groasă și-și așeză tatăl pe ea, apoi spuse oftând:

— Și acum, dragul meu tată, trebuie să ne despărțim, din păcate, pentru totdeauna!

Bătrânul tată rupse o creangă din stejar și, arătând-o fiului iubit, zise:

— Copile drag, ca să nu te rătăcești la întoarcere, am presărat crengi ca aceasta pe unde am trecut. Ele îți vor arăta negreșit drumul până acasă. Mergi cu bine, fiule, și nu uita să-ți folosești și brațele, și mintea în orice muncă de-a ta!

Emoționat până la lacrimi de dragostea părintelui său, fiul nu se îndură însă să-l abandoneze. Nu-l lăsa inima să procedeze așa față de tatăl său, așa că îl luă din nou în spate și se întoarse cu el acasă. Dacă fapta aceasta ar fi ajuns cumva la urechile regelui, atât tatăl, cât și fiul ar fi fost aspru pedepsiți. Însă feciorul l-a ascuns pe tatăl său într-o încăpere tainică din spatele casei.

Într-o zi, regele dădu poruncă în țară să i se facă o funie neobișnuită, de cenușă. Supușii săi se străduiră zi și noapte să rezolve această probă grea, dar în zadar. Cererea regelui ajunse și la urechile bătrânului; acesta îi spuse fiului său:

— Încolăcește o funie pe o oală de lut și dă-i foc.

Fiul ascultă de sfatul tatălui și obținu, într-adevăr, o funie de cenușă. Bucuros, se prezentă cu ea în fața regelui și fu răsplătit imediat pentru așa iscusință nemaiîntâlnită.

La scurt timp, regele îl chemă iarăși pe tânăr la palat pentru o altă probă: îi dădu un băț, astfel tăiat încât arăta la fel la ambele capete, și-i spuse să-i arate unde e vârful și unde e rădăcina. Băiatul luă bățul acasă și îi ceru din nou părerea înțeleptului său tată.

— Pune bățul în apă, îl sfătui bătrânul. Capătul care va încerca să iasă din apă va fi vârful, iar cel ce se va scufunda în apă va fi rădăcina.

Tânărul făcu întocmai cum îl învăță bunul său tată și anunță rezultatul regelui. Impresionat de inteligența lui, regele îl laudă pe tânăr.

Dar regele veni în curând cu a treia probă, și mai dificilă decât celelalte două. El îi porunci tânărului să construiască o tobă care să scoată sunete fără a fi lovită.

Băiatul își întrebă din nou tatăl.

— Nimic mai ușor, fiul meu! zise bătrânul atunci. Mergi în târg și cumpără o piele de vițel potrivit de mare. Apoi fă rost de un roi de albine.

Și el procedă întocmai cum îl învăță tatăl său, iar bătrânul croi din pielea de vițel o tobă și înăuntru puse roiul de albine.

— Iată toba, fiule! Înfățișează-te cu ea în fața Înălțimii Sale!

Feciorul merse iarăși la palatul regelui. Iar când acesta atinse toba cu degetele, albinele, tulburate fără veste, începură să zumzăie de vibra întreaga tobă ca lovită de sute de ciocane. Astfel, regele nu avea nicio îndoială: toba cânta de la sine, fără să fie lovită.

Lăudându-l pe băiat pentru cele trei soluții înțelepte găsite, regele îl întrebă în cele din urmă cum a reușit să se descurce atât de bine la cele trei probe atât de grele.

— Măria Ta, fiind prea tânăr și având puțină experiență, răspunse cu sinceritate flăcăul, n-am reușit să rezolv singur niciuna dintre probe. Dar soluțiile le-am aflat de la bătrânul meu tată, om cu experiență bogată, dar care nu mai are putere să muncească.

— Și unde este bătrânul și înțeleptul tău tată? întrebă regele.

— Pentru că brațele nu-l mai ajută să muncească, eu l-am dus în munți, dar nu m-am încumetat să-mi abandonez părintele, Luminăția Ta, ci l-am ascuns în casă, bucurându-mă zi de zi de ajutorul pe care mi-l dă mintea sa înțeleaptă...

Impresionat de povestea de viață a fiului iubitor, dar și de înțelepciunea părintelui său, regele zise:

— N-aș fi bănuir că bătrânii sunt atât de înțelepți și de folositori. De acum încolo, poruncesc ca nimeni să nu-și mai abandoneze părinții neputincioși în munți!

Rezolvă cerințele următoare!

1. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

(1 p.)

Cine este personajul principal al acestei povești?

- A. regele
- B. feciorul
- C. bătrânul tată
- D. supușii regelui

Nu se completează de către elev.

Punctaj:

2. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

(1 p.)

Ce spunea legea despre bătrânii care nu mai puteau munci?

- A. Să fie abandonați în munți.
- B. Să fie ascunși în casele lor.
- C. Să fie duși la un medic.
- D. Să fie prezentați regelui.

Nu se completează de către elev.

Punctaj:

3. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

(1 p.)

În timp ce fiul îl căra în spate, tatăl ...

- A. plângea întruna.
- B. arunca pietre pe cărare.
- C. rupea crengi din copaci.
- D. spunea povești.

Nu se completează de către elev.

Punctaj:

4. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

(1 p.)

Ce face feciorul la întoarcerea acasă?

- A. Îl ascunde pe tatăl său în spatele curții.
- B. Îl trimite pe tatăl său la muncă.
- C. Îl ascunde pe tatăl său în casă.
- D. Îl trimite pe tatăl său singur la rege.

Nu se completează de către elev.

Punctaj:

5. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului care indică ordinea corectă a celor trei probe.

(1 p.)

- A. proba funiei, proba tobei, proba bățului
- B. proba bățului, proba tobei, proba funiei
- C. proba funiei, proba bățului, proba tobei
- D. proba bățului, proba funiei, proba tobei

Nu se completează de către elev.

Punctaj:

6. Unește cu o linie fiecare enunț de mai jos cu numele personajului care l-a rostit. (9 p.)

Enunțul
— Încolăcește o funie pe o oală de lut și dă-i foc.
— N-aș fi bănuir că bătrânii sunt atât de înțelepți și de folositori.
— Luminăția Ta, l-am ascuns în casă...

Personajul
feciorul
bătrânul înțelept
supușii regelui
regele

Nu se completează de către elev.

Punctaj:

7. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

(1 p.)

De ce hotărăște fiul să nu-și abandoneze tatăl?

- A. Deoarece nu vorbise cu supușii regelui.
- B. Pentru că îi era teamă de tatăl său.
- C. Deoarece nu dorea să locuiască singur.
- D. Pentru că îi era milă de tatăl său.

Nu se completează de către elev.

Punctaj:

8. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

(1 p.)

Ce sentiment dovedește purtarea feciorului față de tatăl său?

- A. frică
- B. respect
- C. enervare
- D. indiferență

Nu se completează de către elev.

Punctaj:

9. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

(1 p.)

Care însușire dintre cele scrise mai jos i se potrivește cel mai bine bătrânului?

- A. leneș
- B. viclean
- C. înțelept
- D. mândru

Nu se completează de către elev.

Punctaj:

10. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

(1 p.)

De ce a reușit bătrânul să găsească soluții potrivite la probele date de rege?

- A. Fiindcă avea experiență de viață.
- B. Fiindcă era un om harnic.
- C. Fiindcă era priceput la magie.
- D. Fiindcă a fost ajutat de fiul său.

Nu se completează de către elev.

Punctaj:

11. Scrie, pe rândurile de mai jos, în trei enunțuri, trei consecințe ale hotărârii luate de rege la finalul poveștii.

1.
2.
3.

Nu se completează de către elev.

Conținutul de idei (mesajele/enunțurile scrise) (12 p.)

Punctaj:

Ortografia (6 p.)

Punctaj:

12. Citește cu atenție enunțurile următoare.

(4 p.)

Scrie A în caseta din dreptul enunțului, dacă îl consideri adevărat, sau F, dacă îl consideri fals.

• Regele își dă seama că bătrânii sunt înțelepți și folositori.	
• Regele îi pedepsește aspru pe fecior și pe tatăl său pentru încălcarea legii.	

Nu se completează de către elev.

Punctaj:

13. Scrie *Da* pentru răspunsul afirmativ și *Nu* pentru răspunsul negativ la fiecare dintre întrebările de mai jos. (6 p.)

• Feciorul l-a așezat cu grijă pe tatăl său în poienița din munți?	
• Bătrânul tată a mai vorbit cu fiul său după întoarcerea din munți?	
• Probele date de rege au fost ușoare pentru supușii săi?	

Nu se completează de către elev.

Punctaj:

14. Scrie, pe rândurile de mai jos, folosind informații din text, patru enunțuri despre ce ți-a plăcut în comportamentul feciorului.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Nu se completează de către elev.

Conținutul de idei (mesajele/enunțurile scrise) (12 p.)

Punctaj:

Ortografia (6 p.)

Punctaj:

Punctuația (6 p.)

Punctaj:

15. Redactează, în spațiul de mai jos, un text de șase-opt enunțuri, în care să prezinți patru motive pentru care copiii/tinerii își respectă părinții/bunicii.

În textul tău respectă următoarele cerințe:

- prezintă patru motive pentru care copiii/tinerii își respectă părinții/bunicii;
- ai grijă la scrierea corectă a cuvintelor;
- folosește adecvat semnele de punctuație;
- așază potrivit textul în pagină.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Nu se completează de către elev.

Conținutul de idei (mesajele/enunțurile scrise) (12 p.)

Punctaj:

Ortografia (6 p.)

Punctaj:

Punctuația (6 p.)

Punctaj:

Organizarea și coerența textului scris (6 p.)

Punctaj:

FELICITĂRI, AI AJUNS LA SFÂRȘITUL TESTULUI!

MULȚUMIM PENTRU PARTICIPARE